

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr.Hany Veberové a soudců Mgr.Marka Bedřicha a JUDr.Jitky Hroudové v právní věci žalobce: **nezl. Y. W.**, narozen XX, zastoupen Mgr.Markem Sedlákem, advokátem se sídlem Příkop 8, Brno proti žalovanému: **Ministerstvo zahraničních věcí** se sídlem Loretánské náměstí 5, Praha 1 v řízení o žalobě proti rozhodnutí ministra zahraničních věcí ze dne 8.3.2013 čj: 301299/2013- KKM

t a k t o :

- I. Žaloba se z a m í t á.**
- II. Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou, podanou u Městského soudu v Praze, domáhal zrušení rozhodnutí ministra zahraničních věcí ze dne 8.3.2013, čj: 301299/2013-KKM, kterým byl zamítnut jeho rozklad proti usnesení Generálního konzulátu Šanghaj ze dne 7.1.2013, čj: 1498/2012-SHANG, kterým bylo zastaveno řízení o žádosti žalobce o povolení k pobytu na území České

republiky. Žalobce v podané žalobě poukázal na to, že je osobou mladší 15 let, která nemá v řízení podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) procesní způsobilost činit úkony, proto se na něho nevztahuje ani povinnost cizince provést úkon k podání žádosti osobně, jak je uveden v § 169 odst. 14 zákona č. 326/1999 Sb. Povinnost osobního podání žádosti se vztahuje pouze na cizince, který je procesně způsobilý. Nevztahuje se však na zákonné či zmocněné zástupce cizince mladšího 15 let, kteří proto mohou v jeho zastoupení podat žádost v kterémkoliv ze způsobů uvedených v obecné právní úpravě podle ustanovení § 37 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád. Z žádného zákonného ustanovení nevyplývá povinnost pro osobní přítomnost zákonného zástupce při podání žádosti o trvalý pobyt nezletilého žadatele o pobyt. Žalovanému bylo z průvodního dopisu k žádosti známo, že oba zákonní zástupci v současnosti žijí na území České republiky, přesto žalovaný vyžaduje splnění povinnosti, která nevyplývá ze zákona a která by pro rodinu žalobce znamenala nepřiměřenou finanční a časovou zátěž. Pokud žalovaný poukázal na to, že alespoň jeden zákonný zástupce žalobce se v době jeho narození zdržoval v konzulárním obvodu Generálního konzulátu v Šanghaji a mohl se dostavit k osobnímu podání k žádosti a uvádí spekulace, že péče o žalobce je zajišťována jeho zákonným zástupcem, žalobce uvádí, že v době narození žalobce musela být logicky jeho matka v Číně, kvůli problémům s povolením vlastního pobytu, které zavinilo Ministerstvo vnitra, musela neprodleně po porodu odcestovat do České republiky. Oba rodiče předpokládali, že žalobci bude obratem povolen pobyt a přicestuje za rodiči. O žalobce se nyní starají v Číně příbuzní rodičů. Dále zopakoval, že z ustanovení § 169 odst. 14 zákona č. 326/1999 Sb. je zřejmé, že povinnost osobního podání k žádosti se vztahuje výlučně na cizince způsobilého k právním úkonům, nikoliv na jeho zástupce. Pokud by byl výklad žalovaného správný, nemusel by žádost podávat žádný cizinec osobně, ale stačilo by, kdyby osobně podal jeho zmocněný zástupce, neboť není žádný důvod pro rozlišení mezi zákonným a zmocněným zástupcem. Smyslem povinnosti osobní účasti cizince je kontrola totožnosti osoby, která usiluje o vstup na území České republiky a provedení pohovoru nebo jeho výsledků, což jsou úkony, které však s cizincem mladším 15 let není možno provádět. Trvání žalovaného na tom, že žádost musí podat osobně zákonný zástupce a nemůže ji poslat poštou zmocněný zástupce žalobce, je šikanózní. Ze všech uvedených důvodů navrhl, aby žalobou napadené rozhodnutí bylo zrušeno a věc vrácena žalovanému k novému projednání a rozhodnutí.

Žalovaný ve vyjádření k podané žalobě popsal dosavadní průběh řízení o žádosti žalobce, uvedl, že žalobce nesprávně zaměňuje způsobilost být účastníkem řízení a způsobilost k právním úkonům. Každý cizinec, kterým je podle § 1 odst. 2 zákona o pobytu cizinců fyzická osoba, která není občanem České republiky, včetně občana Evropské unie, je způsobilý být účastníkem řízení, vztahují se na něj práva a povinnosti uvedené v zákoně. V případě, že cizinec jako účastník řízení nemá procesní způsobilost, musí jej podle § 32 odst. 1 správního řádu zastupovat jeho zákonný zástupce, kterými jsou v daném případě rodiče nezletilého žalobce. Zákon o pobytu cizinců preferuje osobní formu podání žádosti, žalobce ve své žádosti ze dne 31.8.2012 neuvedl žádné důvody, z nichž by bylo možno dovodit nepřiměřenou zátěž, resp. důvody, které by jeho zákonnému zástupci bránily v osobní návštěvě na zastupitelském úřadu. Matka nezletilého se zdržovala v Číně v době od narození dítěte, tj. od 11.5.2012 do svého příjezdu na území České republiky dne 6.8.2012, tedy cca v tříměsíčním období, mohla se tak dostavit k osobnímu podání žádosti. Nesouhlasí s tvrzením, že matka žalobce musela neprodleně po porodu odcestovat do České republiky, když prokazatelně přicestovala na území České republiky až 6.8.2013. Zákonné zastoupení nelze stavět na stejnou úroveň jako zastoupení na základě plné moci. Znakem zákonného

zastoupení je jeho vznik ze zákona, zákonný zástupce musí cizince mladšího 15 let zastupovat při všech úkonech. Dále žalovaný uvedl, že matka žalobce se již osobně dostavila na Generální konzulát v Šanghaji, dne 29.5.2013 žalobce podal prostřednictvím svého zákonného zástupce na Generálním konzulátu v Šanghaji žádost o povolení k trvalému pobytu za účelem sloučení rodiny. Žalovaný má za to, že žaloba není důvodná, proto navrhl její zamítnutí.

Při ústním jednání u Městského soudu v Praze zástupce žalovaného poukázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí a vyjádření k podané žalobě. Dále uvedl, že pobyt na území České republiky byl žalobci již udělen. Setrval na stanovisku o nedůvodnosti podané žalobě a navrhl její zamítnutí. Zástupce žalobce se k jednání u soudu bez omluvy nedostavil. Protože byl řádně obeslán, bylo rozhodnuto bez jeho přítomnosti.

Městský soud v Praze přezkoumal na základě podané žaloby napadené rozhodnutí z hlediska námitek v žalobě uvedených (§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů – dále jen „s.ř.s.“), po posouzení věci dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Z obsahu spisového materiálu vyplývá, že žalobce, zastoupený advokátem, podal poštou u Generálního konzulátu v Šanghaji žádost o povolení k trvalému pobytu na území České republiky za účelem sloučení rodiny. V průvodním dopisu ze dne 31.8.2012 zástupce žalobce poukázal na to, že žadatel je osobou mladší 15 let, nemá proto způsobilost k právním úkonům, nevztahuje se na něj povinnost provést úkon k podání žádosti osobně. Žádost proto podává prostřednictvím právního zástupce. Pro případ, že by zastupitelský úřad nesouhlasil s uvedeným právním názorem, žádá o upuštění od povinnosti osobního podání žádosti, neboť oba rodiče žadatele jsou v současnosti na území České republiky.

Generální konzulát v Šanghaji vyrozuměl žadatele o nevyhovění žádosti o upuštění od povinnosti osobního projednání dopisem, proti němuž podal zástupce žalobce rozklad. Následně byl Generální konzulát vyrozuměn o nutnosti vydat rozhodnutí o zastavení o žádosti, a to s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31.5.2011 sp.zn. 9 Aps 6/2010.

Poté Generální konzulát v Šanghaji rozhodl usnesením ze dne 7.1.2013 čj: 1498/2012-SHANG tak, že řízení o žádosti žalobce o povolení k trvalému pobytu na území České republiky za účelem sloučení rodiny, která byla spojena se žádostí o upuštění od povinnosti osobního podání této žádosti se zastavuje. V odůvodnění správní orgán uvedl, že nebyly shledány důvody pro prominutí osobního podání, upuštění od osobní přítomnosti je založeno na opodstatněných skutečnostech, jakými je např. prokazatelně vážný zdravotní stav žadatele, když osobní podání je zákonem preferovaná varianta pro podání žádosti, která se aplikuje i na zákonné zástupce.

Proti tomuto usnesení podal žalobce rozklad, ve kterém argumentoval shodně jako v podané žalobě. Rozklad byl zamítnut žalobou napadeným rozhodnutím ze dne 8.3.2013 s odůvodněním, že nezletilý žalobce je zastoupen zákonnými zástupci, kterými jsou rodiče nezletilého žadatele, zákonný zástupce musí činit úkony podle práva. Ustanovení § 169 odst. 14 zákona o pobytu cizinců, kterým je stanovena povinnost osobního podání žádosti o vydání povolení k pobytu na území České republiky, je speciálním ustanovením, platí i pro zákonného zástupce. Jiný způsob podání může být umožněn pouze v odůvodněných

případech, za takové nelze považovat skutečnost, že oba rodiče žadatele jsou na území České republiky. Nejméně jeden ze zákonných zástupců žadatele, který se narodil mimo území České republiky, se v době jeho narození zdržoval v konzulárním obvodu Generálního konzulátu Šanghaj, mohl se tak dostavit k osobnímu podání žádosti za žadatele. Zákonný zástupce této možnosti nevyužil. S ohledem k nízkému věku dítěte lze navíc předpokládat, že jeho péče i případný doprovod jsou zajišťovány zákonným zástupcem dítěte.

Proti tomuto rozhodnutí směřuje podaná žaloba.

Žalobce pod bodem I. žaloby namítal, s odkazem na to, že cizinec mladší 15 let nemá způsobilost k právním úkonům, že ustanovení § 169 odst. 14 zákona o pobytu cizinců se vztahuje pouze na cizince, který je procesně způsobilý. Povinnost podat žádost o povolení k dlouhodobému nebo trvalému pobytu osobně, jež je v ustanovení § 169 odst. 14 zákona o pobytu cizinců zakotvena, se nevztahuje na zákonné ani zmocněné zástupce cizince mladšího 15 let, kteří proto mohou v jeho zastoupení podat žádost podle vlastního uvážení kterýmkoliv ze způsobů, uvedených v obecné právní úpravě podle ustanovení § 37 správního řádu.

Uvedené námitky neshledal soud důvodnými. Podle § 169 odst. 14 zákona o pobytu cizinců je cizinec povinen žádost o povolení k dlouhodobému pobytu nebo trvalému pobytu podat osobně. Zastupitelský úřad může v odůvodněných případech od povinnosti podle věty první tohoto ustanovení upustit. Z ustanovení § 169 odst. 14 uvedeného zákona tedy vyplývá povinnost podat žádost o uvedené druhy pobytu na území České republiky osobně. Tuto povinnost má každý cizinec, který o povolení žádá. Jde-li o cizince mladšího 15 let, vyplývá z ustanovení § 178 zákona o pobytu cizinců, že takovýto cizinec nemá způsobilost k právním úkonům podle tohoto zákona. Cizince mladšího 15 let tedy musí zastupovat jeho zákonní zástupci, kterými jsou v případě nezletilého žalobce jeho rodiče. Rodiče nezletilého cizince vstupují do veškerých jeho práv a povinností, proto je na ně třeba vztáhnout i povinnost požádat o udělení pobytu za zcela shodných podmínek, jako je tomu u žádosti o povolení k dlouhodobému nebo trvalému pobytu v případě cizince staršího 15 let. Jak sám žalobce uvádí, preference osobního podání žádosti je odůvodněna zejména tím, že v rámci osobního podání lze ověřit totožnost žadatele a provést s ním pohovor. Jestliže nezletilý cizinec nemá způsobilost k právním úkonům, lze provést pohovor se zákonnými zástupci takového žadatele. Z ustanovení § 169 odst. 14 zákona o pobytu cizinců však rozhodně nevyplývá, že by se toto ustanovení vztahovalo pouze na cizince staršího 15 let. Pokud by tomu tak bylo, muselo by pak být výslovně v zákoně stanoveno. Zmíněné ustanovení § 169 odst. 14 zákona o pobytu cizinců hovoří o „cizinci“. Podle § 1 odst. 2 uvedeného zákona se cizincem rozumí fyzická osoba, která není státním občanem České republiky, včetně občana Evropské unie. Je tedy zřejmé, že za cizince podle uvedeného zákona je nutno považovat každou fyzickou osobu, která není státním občanem České republiky, včetně občana Evropské unie, a to bez ohledu na věk takovéto fyzické osoby.

Pod bodem II. žaloby žalobce namítal, že ze žádného zákonného ustanovení nevyplývá povinnost pro osobní účast zákonného zástupce při podání žádosti o trvalý pobyt s tím, že žalovanému bylo známo, že oba zákonní zástupci žalobce v současně době žijí na území České republiky. Ani tuto námitku neshledal soud důvodnou. Soud má za to, že zákon sice výslovně nestanoví, že zákonní zástupci nezletilého žadatele musí žádost o vydání povolení k dlouhodobému či trvalému pobytu podat osobně, vyplývá to však z výkladu ustanovení § 169 odst. 14 zákona o pobytu cizinců, a to ve spojení s ustanovením § 1 odst. 2 a § 178 tohoto zákona. Protože žalobce z důvodu věku nemá způsobilost k právním úkonům podle zákona o

pobytu cizinců, musí být zastoupen svými zákonnými zástupci, rodiči. Tito rodiče vstupují do všech práv a povinností cizince – žadatele o pobyt na území České republiky. Zákonní zástupci jednají za nezletilého žadatele, mají shodné povinnosti a práva, jako má sám žadatel. Soud nesdílí názor žalobce, že povinnost osobního podání žádosti zákonným zástupcem v případě cizince mladšího 15 let, nevyplývá ze zákona.

Pokud žalobce v podané žalobě namítal, že žalovaný uvedl v napadeném rozhodnutí nepodložené spekulace s tím, že matka nezletilého žalobce byla v době jeho narození v Číně, musela však neprodleně po porodu odcestovat na území České republiky s tím, že o žalobce se v Číně starají příbuzní rodičů, je nutno konstatovat, že tyto námitky nesouvisí s předmětem řízení, proto nebyly shledány důvodnými. Jak je zřejmé z vyjádření žalovaného správního orgánu, matka nezletilého se po porodu v květnu roku 2012 zdržovala na území Číny do počátku srpna roku 2012, nelze tedy souhlasit s tím, že musela neprodleně po porodu odcestovat do České republiky. Otázka péče o nezletilého v Číně za situace, kdy oba jeho rodiče se nacházejí na území České republiky, je pro posouzení věci irelevantní.

Žalobce pod bodem III. žaloby zopakoval, že ustanovení § 169 odst. 14 zákona o pobytu cizinců se vztahuje výlučně na cizince způsobilého k právním úkonům a nikoliv na jeho zástupce s tím, že pokud by byl výklad žalovaného správního orgánu, nemusel by žádost podávat žádný cizinec osobně, ale stačilo by, kdyby ji osobně podal jeho zmocněný zástupce. Ani tyto námitky neshledal soud důvodnými. Jak již bylo uvedeno, z ustanovení § 169 odst. 14 zákona o pobytu cizinců nevyplývá, že by se povinnost osobního podání žádosti vztahovala pouze na cizince, který je způsobilý k právním úkonům, uvedené ustanovení obecně hovoří o cizinci, jehož definice je pak uvedena v ustanovení § 1 odst. 2 zákona o pobytu cizinců.

Otázka způsobilosti být účastníkem řízení a nabývat práva a povinnosti a otázka způsobilosti k právním úkonům jsou otázkami rozdílnými, v případě, kdy jde o cizince mladšího 15 let, který je zastoupen rodiči jako zákonnými zástupci, je nutno setrvat na tom, že tito zákonní zástupci vstupují do všech práv a povinností cizince mladšího 15 let, mají tedy i povinnost osobního podání žádosti o udělení pobytu.

Z uvedeného závěru rozhodně nelze dovodit, že by žádost nemusel podávat žádný cizinec osobně a stačilo by osobní podání zmocněným zástupcem, jak uvádí žalobce. Jak již bylo uvedeno, ustanovení § 169 odst. 14 zákona o pobytu cizinců zcela jednoznačně stanoví povinnost cizince podat žádost osobně, a to bez ohledu na to, zda je či není zastoupen zmocněným zástupcem.

Nelze souhlasit ani se stanoviskem, že není rozdíl mezi zákonným a zmocněným zástupcem. Zákonný zástupce je subjektem, jehož postavení vyplývá přímo ze zákona, tento zákonný zástupce je povinen činit úkony jménem osoby, ve vztahu k níž zastoupení činí. Zákonný zástupce vstupuje do všech práv a povinností zastoupeného. Postavení zmocněného zástupce je odlišné, když k tomu, aby mohl jednat jménem zastoupeného, musí být vlastním úkonem zastoupeného k tomu zmocněn. I v případě, kdy zákonní zástupci cizince mladšího 15 let jsou zastoupeni zmocněným zástupcem, je jejich povinností podat žádost za cizince mladšího 15 let osobně, stejně tak má povinnost podat žádost cizinec, který má plnou způsobilost k právním úkonům, a to bez ohledu na to, zda je zastoupen či není zastoupen zmocněným zástupcem.

Soud nesdílí stanovisko, že požadavek osobního podání žádosti zákonnými zástupci cizince mladšího 15 let je šikanózní. Nejde pouze o otázku předání potřebných dokladů, jak sám žalobce uvádí osobní podání žádosti je vázáno na možnost provedení pohovoru se zákonnými zástupci cizince mladšího 15 let, popř. jejich výsledku. Takovýto úkon přichází v úvahu pouze tehdy, jestliže se zákonní zástupci na příslušný zastupitelský úřad osobně dostaví, nepostačí odeslání zákonem předepsaných dokladů poštou prostřednictvím jimi zmocněného zástupce.

Z obsahu spisového materiálu nevyplývá, že by žalobce tvrdil v průběhu správního řízení konkrétní a významné skutečnosti, které by bránily osobnímu podání žádosti, netvrdí to ani v podané žalobě. Časová či obecně deklarovaná finanční zátěž rodičů za odůvodněné skutečnosti pro upuštění od osobního podání žádosti nelze považovat. Ze spisu je ostatně patrné, že matka nezletilého žalobce žádost osobně u Generálního konzulátu Šanghaj podala krátce po podání této žaloby (dne 29.5.2013).

Z výše uvedených důvodů dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná, proto žalobu podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

Výrok o nákladech v řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s.ř.s., žalobce neměl ve věci úspěch, proto mu právo na náhradu nákladů řízení nepřísluší, žalovanému správnímu orgánu náklady nevznikly.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 17. září 2015

JUDr. Hana Veberová
předsedkyně senátu